

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Confessarii munus circa Matrimonii impedimenta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

155. Uxor quæ vovit castitatem, non videtur posse adulterium condonare viro, ut liberetur vinculo voti, sed potius debet quærere media ut exequatur votum. *Ibid. n. 8.*

156. Quintum impedimentum impediens matrimonium est crimen complectens plura delicta, quæ his verbis comprehenduntur:

*Incestus, raptus sponsata, mors mulieris,
Susceptus propria sobolis, aut Presbyteralis,
Vel si pœniteat solemniter, aut Monialem
Accipiat: prohibent hæc conjugium sociandum.*

157. Vir qui scienter commisit incestum cum affine seu consanguinea uxoris usque ad quartum gradum, non potest mortua uxore sine dispensatione contrahere matrimonium, quamvis incestus sit occultus. Idem dic de uxore. *Ib. n. 9. & 10.*

158. Impedimentum incestus extenditur ad copulam habitam cum consanguinea sponsæ de futuro ob publicam honestatem. Contrahitur similiter impedimentum incestus ab eo, qui mortua propria uxore copulam habet cum consanguinea illius. *Ibid. num. 11 & 12.*

159. Quando uxor occiditur in flagranti delicto adulterii, non inducitur per leges impedimentum impediens, licet sit peccatum. *Ibid. num. 16.*

160. Baptizans vel suscipiens proprium filium, contrahit impedimentum impediens: ita ut mortuo conjugè non possit matrimonium inire. *Ibid. num. 17.*

161. Consuetudine receptum est, ut in impedimentis non dirimentibus possit Episcopus dispensare, excepto voto restituti & religionis absoluto & perfecto. Imo etiam in impedimentis dirimentibus in urgentissima necessitate, & quando impedimentum est occultum, & matrimonium publicum imminetque periculum scandali. Adde, posse adhuc Episcopum dispensare in impedimentis quæ superveniunt matrimonio, & impediunt petitionem debiti. *Ib. punct. 15. n. 3 & 4.*

Confessarii munus circa impedimentum.

162. Quid faciendum sit à Confessariis quibus aliquando conceditur facultas dispensandi in impedimentis matrimonii vide tractat. *de matrim. q. 3 p. 15. n. 7.*

163. Confessarius tenetur admonere pœnitentem, qui ex ignorantia vincibili & culpabili matrimonium invalidè contraxit. Duplex est ignorantia: una juris, quando ignoratur lex prohibens: altera facti, quando nescitur tale factum sub lege comprehendi. *ibid. punct. ult. n. 1. & 2.*

164. Confessarius non tenetur admonere pœnitentem qui invalidè contraxit matrimonium ex ignorantia invincibili juris vel facti, quando nullum sperat fructum ex admonitione; aut quando videt remedium difficillimum esse, & imminere periculum scandali vel notabilis infamiæ, vel damni, modo tamen non sit periculum damni communis. *ibid. nu. 4.*

165. Confessarius non potest absolvere pœnitentem ignorantem matrimonium esse invalidum, quando alia de causa non vult reddere debitum: nam hujusmodi pœnitens est in statu peccati, cum credat se injustè denegare debitum: neque potest Confessarius in hoc proposito ei præcipere ut reddat. Ex quibus patet Confessarium non habentem spem emendationis, non teneri admonere pœnitentem, qui ex ignorantia invincibili injustè possidet primogenituram, aut exercet contractum illicitum, aut ignorat ea quæ sunt de jure divino, aut naturali. *ibid. n. 5. & seq. Item*

166. Confessarius qui novit in confessione aliquos contrahuros invalidè matrimonium cum ignorantia invincibili impedimenti, non debet illos admonere, quando non sperat admonitionem profuturam. *ibid. n. 8.*

167. Confessarius potest cognoscere aliquem laborare ignorantia invincibili, curando intelligere prudenter an pœnitens credat se esse in bono statu, vel an habeat dubiam conscientiam: caveat tamen ingerere pœnitenti dubium aliquod malæ fidei. *ibid. n. 10.*

168. Confessarius vel alius, tenetur aperire veritatem, quando pœnitens dubius interrogat ipsum de aliquo impedimento, quamvis credat se nihil profuturum, alioqui censeatur approbare errorem. *ibid. n. 11.*

169. Parochus, vel alius Sacerdos potest & tenetur negare matrimonium illi, quem scit extra confessionem irretitum esse aliquo impedimento etiam occulto, quamvis ille publice petat matrimonium, aut neget impedimentum. *ibid. n. 13.*

170. Confessarius non tenetur petere licentiam à pœnitente, ut illum admoveat extra confessionem de impedimento dirimente, saltem si commodè nequeat petere, vel admonere. *ibid. n. 14.*

D d

171. Paro-

171. Parochus potest dissimulare, & conjungere illud matrimonium, quos novit obtinuisse dispensationem in conscientia qui quando nullus est, impedimentum ipsum denuntiet, *ibid. n. 15.*

Matrimonii usus licitus & illicitus.

172. Conjuges, regulariter, peccant mortaliter non reddendo debitum alteri conjugi petenti expressè aut tacite nisi habeant justam causam denegandi debitum. Unde peccat ille conjugum mortaliter, qui se mediis illicitis, aut immoderata vitæ asperitate & notabili jejuniis reddit impotentem ad reddendum conjugale debitum; non potest etiam diu abesse sine alterius conjugis consensu, aut sine aliqua necessitate. *ibid. quest. 4. punct. 1. n. 1. 2. & 3.*

173. Obligatio ad reddendum debitum intelligitur, saltem incolumitate personæ, seu salva subjecti consistentia: quare conjugum laborans febre, non tenetur reddere debitum; nec statim post prandium, aut si unus sit sanus, & alter profusus, estque periculum infectionis. Item nec femina quæ moreretur in partu, si conciperet, aut experta est se non posse se filios vivos parere, & ipsa consequenter graviter periclitatur. *ibid. n. 14 & seq.*

174. Conjugum per se loquendo non peccat non reddendo debitum alteri conjugi petenti tempore furoris vel ebrietatis: non enim censetur petere humano modo. *ibid. n. 10.*

175. Vir non peccat, petendo debitum ab uxore lactante sobolem; si tamen uxor advertat inde lac futurum perniciosum proli, excusatur si neget, maxime si sit pauper: non excusaretur tamen si id faceret ne multiplicentur filii; secus dicendum si præ paupertate non possit filios alere, & nullum periculum incontinentiæ in altero conjugum. *ibid. n. 11 & seq.*

Conjugum nocens tenetur transacto bimestri reddere debitum innocenti petenti, cum quo affinitatem contraxit; & etiam ante matrimonium fuit consummatum. *ib. punct. 2. n. 1.*

176. Baptizans vel suscipiens proprium filium ex Baptismo extra necessitatem, privatur jure petendi aut reddendi debitum. *ibid. num. 3.*

177. Uxor committens incestum cum consanguineo viro in primo vel secundo gradu, sed à viro coacta, non privatur jure petendi debitum. *ibid. num. 5.*